

105mus

L = Lamin, M = Mustafa, 4,000 words, 41 minutes

<I> wildook ween

<M> wildooni fi čaad, fi anjameena, fi sana alif wa tisʔu miya wa sabʔa wa xamsiin,

<I> kibir ween

<M> wallaahi kibír fi kamaruun, gareet fi kamaruun, gareet awwal marra fi mayganga, taani fi angawndere, baadeen fi yawunde, baadeen rajeet fi čaad, wa fi muškila al kan fi sana alif wa tisu miya wa tisʔa wa sabʔiin, kunta fi libiya (0.37), wa baadeen min libiya jiiit fi kotonú, wa min kotonu kamaan mašeet ziyaara fi xaliiž al arabi hinaak, wa fi l iraaq, jiiit fi urdun fi suuriya, fi jazaayir, maqrib, liibya, wa taani marra ražeet fi kotonú, wa xadám hinaak fi šark libí waahid ke, talaata sanawaat, wa min hinaak jiiit, fi maiduguri hassa, haliivan gaaid nidarris fi yaalaat fi aliens fransez (1.07)

<I> d'awwal hine

<M> indí taqriiban talaata sana, ana saakin fi ruwan zaafi hine fi Maiduguri

<I> inta arabi (1.22)

<M> wallahi ammi fallaatiye, hana kamaruun, abuyi asli liibi hu, min gabaail jahama, wa wildó fi bengaaazi wa hu kibir fi čaad, min gamma min čaad, ja saakin fi kamaruun fi sana alf wa tisʔu miya sabaʔ a wa arbaʔiin,

<I> keef ja le čaad (1.42)

<M> wallahi ja le čaad wakít hu saxayyir, wakít hu saxayyir ja maʔá abú, juduuda jaaba, juduuda jaaba, wa ja gaad fi abbeše, wa badeen min abbeše, bada tijaara, wa min tijaara da min abbaše ja anjammeena, min anjammeena marak fi sentra afrik, min sentral afrik ja

fi kamaruun, wa xalaas fi kamarun ligá tijaara nafaat maʔa wa xalaas gaʔad marra waahid
jawwas leya mara fallaatiyye, wa xalaas gáad, (2.12)

<I> hu gaaid

<M> aiwa,

<I> ween

<M> hassa saakin fi mayganga fi kamaruun,

<I> ween mayganga

<M> mayganga gaaid fí, fi huduud beenaat junuub hana kamaruun wa beenaat šimaal
hana kamaruun, wa fi mantika waid binaadú adamaawa

<I> arab katiir (2.32)

<M> wallaahi, hinaak, arab fi šweyya, ma katiir, me laakin fi arab, hu zaata šEEK hana l
arab,

<I> keef alallam kalaam al arab

<M > wallahi kalaam arab ma gareet fi madirasa laakin allamta, fi čaad, wa taani hu zaat
wakit gaaidiin sawa, gaid marraat marraat bilkallam lei be l arab, (2.57)

<I> Ďawwal fi njammeena

<M> fi anjameena ma tawwál bilheen, takriiban talaata sana,

<I> bala al luqa al arabiyya

<M> bala luga al arabiya da nikallim faransi wa badeen nikallim luga fallaata, wa
nikallim hausa kula šweyya šweyya,

<I> kalaamak al gawi

<M> faransi, wa fallaata, aiwa nikallim kalaam arab kullu, wa kalaam fallaata kullu
nikallim (3.29)

<L> la fi weenú minhum inti gawi yani

<M> fi l arab axeer,

<I> gareet siniin kam

<M> wallaahi awwal marra fi bidaaya gareet a laxayyit sertifikat detyud primer, sitta sanawaat, baadeen fi sekondari, gareet sitta sanawaat, wa baadeen fi jaamiya gareet santeen, fi jaamiya hana kamaruun, fi yunivasiti hana yawunde, (4.08)

<I> xidimtak hine tidarris

<M> nidarris aiwa,

<I> šuqulku šunu

<M > wallahi fi aliens, gaaydiin nigarru iyaal, iyaal arab iyaal čaadiyin al gaaydiin hineen ma mášo baladum, wa humma gaaydiin saakit, itafaqo maa aliens fransez fakko leum madrasa hinaak, wa nigarruuhum be l faransi, baaden fi zool taani igarrium be l ingliizi, aiwa, humma taqriiban xamsiin iyaal, (4.47)

<I> kulluhum čadiyiin

<M> aa kulluhum ke tačadiyiin, aktar kul tačadiyiin, tisiin fi l miya tačadiyiin

<I> gaaydiin marra waahid fi mayduguri

<M> la gaadiin fi xusuusan as siyaasa, wa yumkin kam as siyaasa al hasa mawžuud fi anjammeena, amma jaaboohum ma yigdaru yadxulu, wa axiriin kamaan, min marago sakano hine gaadiin yaxadamo hine, induhum iyaalhum hine wa gaado marra waahid hine (5.12)

<I> keef tiallimhum, humma fi l bidaaya

<M> aiwa, wallahi ma bidaawiya fi sanawiya, fi sakondari, aiwa (5.27)

<I> keef jiit hine le maiduguri

<M> maiduguri žiit min kotonú, min kontonú jiit lagos, min lagos jiit kano min, kano jiit hine,

<I> mala jiit le hine

<M> wallahi awwal axtí gaayde hine, gaayde hine, jiit nišiifha ziyaara, (5.48)

<I> hi mijjawwiza

<M> aiwa hi mijjawwaza maa wuleed hana emmí, hassa faato libiya, hassa gaydin fi bunyazi bunxaazi, wa xalaas min mášo ana kaman gaad hine, indí rafiigí waid awwal gaaydiin sawa fi kotonu hu kula abú gaid hine, xalaas gaʔád maá hu, (6.04)

<I> tidoor tugood hine

<M> wallaahi, muš nagood hine marra wahid, nišiif takriban fi sana da, kan daraasa da kammalna, nišiifa kan nigabbil čaad, nagiri tani marra sanateen, walla nifattiš al amal hinaak, walla kamaan kan ligiit fuluus, nisawwí tijaara (6.35)

<I> tigarr

<M> aiwa, aiwa, hana anjammeena, walla kamaan kan ligiit fuluus, nabda tijaara beenaat čaad, nižerya, kamaruun, naxadim,

<I> tijaara šaba šunuu

<M> tijaara masalan, nišiifa xumaam fi čaad, al mafí al nalgá hine fi nažerya raxiis, naji nabiiyu, nuwaddí nibiia hinaak, nišiifa xumaam, fi čaad, al mafi hine an naas bidooruum nibiia kamaan nižiiba hine, aiwa, (7.07)

<I> masalan šunu

<M> masalan, masalan raadió, masalan musajjalaat, xumaam al hinaak gaasi al hine raxiis, misil toob, naddaraat, saʔaat, haajaat ze da, (7.26)

<I> sawweet al xidime di

<M> aiwa sawweeta, ana xadam fi šarka, šarka tijaariyya, š šarka bibiiya awal gaaid
(7.33)

<I> ween

<M> fi kotonú, aiwa awwal šarka da gaadiin nižiibu, xumaam min barra, gaadiin nižiibu musajjalaat min hong kong, gaadiin nižiibu musajjalaat min tokyo, gaadiin nižiibu ris, gaadiin nižiibu, xumaam, xumaam hana awiin, gaadiin, nižiibu farde, xumaamaat katiir gaadiin nižiibu min barra, wa gaadiin nibú fi kotonú, wa min kotonu gaadiin našurú gutun, gaadiin našurú, haajaat masalan ninaaduum palmista, wa nuwaddú barra, nuwaddú italia, walla nuwaddú bulgaaria, waalafta tijaara, (8.16)

<I> hasa tilkallam klaam fallaati wa arabi, yatú minhum tibga gaasiye

<M> aiwa kan ma tikallim kalaam fallaata, walla kalaam arab, yabga leek gaasi kalaam, kalaam fallaata, kalaam fallaata gaasi šweeya, šaan fallaata taarfa masalan, fallaata al bikallimu fi l kamaruun, inda fark šiya been al fallaata al bikallimu fi čaad, wa kalaam falaata al bikallimu fi l kamaruun inda farik šiya, be fallaata al bikallimú fi maali wala gine, masalan arab kula aiwa (9.21),

<I> amma been al arab wa fallaati, yatu gaasiye

<M> aiwa, falaata gaasi, fallaata gaasi šweeya, (9.32)

<I> malá

<M> falaata gaasi šweeya ašaan, maanaata, arab, xumaam katiir tagdar takallim be l ʔarabi yani ma indak muškila fooga, me lakin be falaata fi l xumaam al ma indum usum be l fallaata, masalan kan um al mutaxida be l arab ma tagdar taguul um al mutaxida, waid al, me laakin be falaata ma ma tagdar talgá kalaam al tinazzima fooga (9.59)

<I> taarif arab min hine

<M> wai naarifhum šweeya šweeya, wai indí rufugaan arab iyaal arab, gaadiin hine, wallahi min raf da, min raf da, wa indí axariin kula naariffhum fi gwongé, (10.25)

<I> šaba min raff hana šeex saleh

<M> aiwa fi šeex ibrahiim sale indí waahid naʔarfa, wa fi tawn senta kula indí falaati waahid keefu hu kamaan falaati al adiil hu, min abú le amma, gaʔara kula falaata, hu kula niarfa adiil, sahibí daiman yaji leena nuhajju hine (10.44)

<I> been luqqa al arabiyye hiil njammeena, be maiduguri yatu fiihin axeer

<M> luqqa al arabiya hana anjamena axeer šifta, aiwa (11.02)

<I> maalá

<M> šaan luga arabiya hana anjammeena, tagdar tafham be ayy wahid, masalan kan tikallim arab hana anjammeena, tagdar tafham maa iraaki, masalan, yasmá kilmitak, tagdar tikallam maa sudaani, tagdar tikallam maa liibi, tagdar tikallim maa kuweeti, me lakiin arab haa maiduguri kamaan, muwažžiya šiya le arab al fusha wa baadeen induhum kalimaat be al bidaxxilú fooga, ma arab (11.29)

<I> masalan kalaam borno

<M> aiwa kalaam borno walla kalaam arab, al mafí l kitaab al aniina ma nagdaru nifassuruua, me lakin kulu maaši wahid bas ma indu farak ke al bilheen,

<I> tifhamhum

<M> aa an nafhamhum tawaali, nafhamhum tawaali, (11.53)

<I> gabul jiit le maiduguri

<M> aiwa, wwal naži, wa namši, ma gaád, awwal naži bas, naji ziyaara,

<I> rufugaanak

<M> aa aiwa naji ziyaara maa rufgaaní, wa namši, me hasa da jiit wa tawaali indí
takriiban talaata sana walla talaata sana (12.16)

<I> indak mara

<M> muš ma jawwazit lissa

<I> tilkallam luqqa yatu katiir

<M> aiwa wallahi abú le rafiigí al gaid maú, aktar luga nikallimu faranse, me laakin hu
arabi,

<L> yatú (12.40)

<M> abdukkadir bišaara, hu arabi, hana kamaruun, arabi miya fi l miya min abú le amma
kullu arab,

<I> arabi šuwa

<M> wallahi, šuwa ma šuwa aniina ma nifargu me laakin, hu arabi bas, bikallim arab, me
laakin, aktar munaaxašaata beenaatna, be l faranse (13.02)

<I> fi l hille

<M> wallahi fi hille, masalan kan maaši suuk, laazim nikallim hawsa, šaan fi nižirya hine
luga al watani hawsa wa ingiliizi, nikallim hawsa, wa badeen kan ligiita rufugaaní ali
ikallam arab nikallim arab, me laakin aktar ke fi ruwaaxti fi l hille nikallim hawsa,

(13.32)

<I> šaba kan mašeet le s suug

<M> kan mašeet le suuk nikallim hawsa,

<I> kalaam borno

<M> la muš ma aarif kalaam borno, (13.39)

<I> walá kanembu

<M> ma naarif

<I> taarif kalaam hawsa

<M> wallaahi šweeya šweeya, nidabbir šweeya šweeya (13.48)

<I> hine fi najeriya doole kalaam hawsa

<M> walaahi kan tidoor tisey tijaara hine fi nažerya laazim taarif kalaam hawsa, walla kalaam borno walla kalaam ingliizi, fi talaata luxaat da, waažib wahid ke taarif al adiil, gubbál tabda tižara, masalan fi esteet hana borno da, hana borno da, waažib kalaam hawsa, laakin kan mašeet fi junuub masalan fi lagos da waajib kalaam ingliiz, (14.22)

<I> tilkallam ayi luqa kan tisallim ala naadim

<M> hine fi ruwan zafi nikallim arabi,

<I> arabi

<M> aiwa, (14.37)

<I> amma fi lubb al hille

<M> nikallim hawsa, aiwa, aa nikallim hawsa, me laakin kan irifta hu da arabi nilkallim nikallim lea al arab, wa kan ligiita hu fallaati nikallim lea fallaati, kan ligiit čaadi kamaan, laazim hu yaarif faranse nikallim lea be faranse, šaan taarfa fi čaad luqa tineen watani faransi wa arabi (15.01)

<I> šift al aalam al arabi kullu

<M> aiwa al aalam al arabi šifta, šifta masalan libiya, šifta al jazaair, tuunis, magrib, suuriya, irak, kuweet, emaraat al arabi al mutaxxida, bahareen, libnaan, wa maser, da ma tawaali bilheen šifta, da az ziyaara al ana saweeta fi dawal al arabiya, (15.47)

<I> indak jawaaz safar hana šunu

<M> wallaahi wakit da indi juwaas safari čaadi, ma ligiit muškila wakit da aniina maazuumiin, hizib arabi al ištiraaki al mawžuud fi baydaad hu bas azamaana, (16.03)

<L> muš kida

<M> aiwa hizib baas hu bas al azamaana, mašeena sawweena dawara fi (16.09)

<I> intu mine, yaani klob

<M> no la la, aniina wakit da gaaidiin fi siyaasa hana čaad, wa gaaydiin fi l hisip waahid ke, al muʔaarid hisib al gaaid fi l hukum, wa baadeen indina munaagaša maa hizib baaš ištiraaki, mašeena ziyaara fi l iraaq, (16.31)

<I> into kullu mašeetu le lubnaan u

<M> aiwa baadeen wakit marakna min, baadeen wakit marakna min iraaq, al irakiyiin, al irakiyiin nazzamó leena barnaamič hana ziyaara, waddoona fi kuweet, waddoona fi l amaraat l arabiya al mutaxxida, waddoona fi maser, taani marra waqit ražeena fi l iraaq, nidooru namšu suuriya, wakit da harip fi beenaat iraaq wa iraan, ma tagdar tamši suuriya, illa kan futta beenaat urdun, xalaas mašeena a fi l urdun, min urdun jiina suuriya, wa min suuriya kula naagašna ma hisib bahaš hana suuriya da, muddat šáhar ke, wa min suuriya mašeena libnaan, ma baiid, mašeena libnaan axadna sabatašar yoom fi libnaan, jiina, taani marra gammeena min bagdaad jiina ateena, min ateena jiina al jazair, (17.28)

<I> intu čatku jamii

<M> aniina, aniina talaata wala arba, al wafid ke xamistašir naas, me laakin waqid gammeena min iraaq šattatna aaxiran faato be l faransa wa aaxiriin mašo be l masur wa axiriin jo be l suuriya, (17.47)

<I> keef mašo faransa

<M> ašaan humma al xalaas kammalo ziyaara haggum, wakit idooru yarju, irakiyiin saalooum, tidooru nantuukum taskara be tariik ween, axariin gaalo be antuuna taskara be l masur walla be l faransa wala be l suuriya, al iraqiyiin humma nazzamó tazaakir, aiwa (18.08)

<I> šift fark kabiir been čaad ad duwal al arabiyya al uxra

<M> wallaahi farik katiir šifta beenaat dawla tačaad wa dawla arabiya masalan fi l irak, wakit ana kunta fi l irak šifta irakiyiin naas, (18.31)

<I> ayy sana

<M> šifta tamaaniin, arabá wa tamaniin, araba wa tamaniin, wa aiwa wakit harib, irakiyiin naas unsuriyiin ma ma muš adiiliin, kan šaafook inta ke ažanabi wa baaden inta azirak, ma ma ihibbuuk, wa inta ma, fi šaari iayyuruuk, wa ikallimuuk kalaam faarik, bon baadeen fi suuriya šiya axeer, as suuriyiin kullu unsuriyiin laakin ma biwassifuuk humma ke unsuriyiin, wa fi jazaair kazaalik, fi aj jazaair išiif nafsu misil faransawiin, wa da iayyuruuna fi šuwaari, wa aniina kamaan, (19.19)

<I> fi jazaayir

<M> aiwa fi l asima aiwa fi alžé, baaden fi magrib mafi unsure, hinaak šifta adiil, fi libiya fi, fi masalan fi taraabulis, i?ayyuruuk me laakin fi mantaqa al inda huduud maa čaad da, humma alxalbado katiir ma, ma inda unsuriya katiir (19.40)

<I> inta xadam kula fi libiya

<M> fi libiya ma xadám,

<I> zurta

<M> aiwa, axatta doora fi l kitaab al axadar, baadeen mašeeta fi mudarraža, mudarraža al aaxir, aiwa sawweena, fattašna fi l kitaab al xadar laxayyid, (20.03)

<I> ween

<M> da fi tiraabulus, fi tiraabulus zaata, da ziyaara siyaasiya sawweena, le l irak aiwa
(20.18)

<I> baadeen

<M> badeen šifna šifna kitaab al axadar, wa nazariya aalam as saalisa, fi l waqit hadir ma nagdar nitabbiguua fi čaad, wa baaden libiyiin šifna siyaasa haggum fi čaad ma maaši adiil misil aniina dawwarná, wa induhum, wa indum ikti, wa humma ke bidoorú šukul ke fi čaad wa ma bayyanó leena adiil šukul al budoorú, wa baadeen fi nazariya haggum šifná fi jamaahiriya zaata, ma gidiro tabbagooa adiil, xalaas šifná nazariya da ma yanfáš fi čaad, (20.58) čaad dawla bas marak min harib, wa naas jiaaniin, wa bidooru xumaam katiir wa da kulu ma biġi wa baaden ižiibu lehum xumaam hana nazariya aalamiyya as saalisa ma yafhamo ši fooga, wa ma yafhamo šai fooga da aniina ooreena le libiyiin šukul da xalli nanazzumú, nišiilu šiya min nazariya aalamiya as saalisa, baaden nišuulú šiya min aa min aa, min siyaasa hana čaad, nišiifú keef nagdaru nitabbugú nazariya fi čaad, wa humma libiyiin abo gaalo budda tinazzumú nazariya aalamiya as saalisa, wa fi bakaan da šifna ma yanfa maána wa xalaas marakna min libiya, (21.38)

<I> naaqaštu da

<M> naagašna aiwa, naagašna katiir, naagašna katiir naagašna katiir ooreená da šukul al yabga wa šukul al ma yabga, wa human ma fihimooná, idoorú ille nutabbuguua bas fi čaad, yamši ma yamši kulu ille ni?assuruua, wa aniina šifna ke ma, ma ikuun, (21.59)

<L> into mašeetu suuriya masalan, gammeetu min irak wa min suuriya, naarif fiiha nizaa?a been hizb al ba?as al arabi iraki wa hagg al suuriya

<M> aiwa (22.19)

<L> gidirtu

<M> aiwa wallaahi, fi hisib al baʿaš al ištiraaki al šifna

<I> wa keef al iraki waafago timšu qaadi

<M> la ma waafago, aniina yoom al marakna min libiya jiina fi kotonú, ma ooreená maašiin bagdaad, (22.37)

<I> intu fi bagdaad, gammeetu min bagdaad

<M> aiwa, ma waagafo human, humma ma saaloon tihibbu tamšu be l ween, aniina ooreenaahum nidooru namšu be l urdun, (22.51)

<I> urdun

<M> wa min urdun aniiná xayyarna tazkara wa jiina fi suuriya, aiwa, šaan nidooru nišiifu hisib baas hana suuriya, wa hana irak šunu fark hagguhum, (23.01)

<L> šunu nafara

<M> aiwa, fark hagguhum šifta fi

<I> jalastu maahum

<M> walaahi jalasna maum, naas adiiliin, ma misil iraqiyiin adiiliin, gaabaloona, dayyafoona adiiliin wa, (23.14)

<I> gultu leehum mašeena irak

<M> aiwa šaafó fi l paspot visa hana irak, wa ma kallamo, ma jaabo leena mašaakil, me laakin naas hana suuriya, adiiliin, namšu fi naye baks, namšu fi l kaziino, ma induhum unsuriya misil fi l bagdad, al libnaniyaat katiiraat wa baadeen naas raashum kulu faati, wa wa xalaas al muhim naas kweesiin (23.45)

<I> mašeet benghaazi

<M> aiwa, ween bengaazi, mašeet bengaazi, aktar min marra, ziyaara aiwa ahalí kulu gaadiin fi bunxaazi,

<I> humma bas liibiyiin

<M> aiwa,

<I> abuuk bas

<M> hu bas marak wa ja gaad fi kamaruun, wahad, wa axawaana aaxiriin gaidiin fi čaad (24.18)

<S L>da šai aadi fi čaad fi libiyiin katiir, jo fi čaad wa

<S M> wallado fi čaad, axado čaadiyaat, katiiriin, hassa alyoom hine fi maiduguri talgá as saasa al liibiyiin wa gaadiin hine, axado borno wa gaadiin maum hine, (24.34)

<S L> fi fizaan rod, asulhum libiyiin, wa hassa kulu tišiif aaxir libiyiin, kulluhum arab, wa naas kulu induhum sakaafa libiya, fi libaas wa fi kalaamhum wa šunú (24.53)

<M> axawaaní yagbalooní hinaak, axawaaniin bas kan maaši masalan gammeet min turaabulus, naamil leum telefoon wa yagaabuluuní fi mataar wa namšu fi l beet, wa naaxud ašara yoom, iširiin yoom šahar, namši kufura, namši jidabiya namši jaalo, baadeen kan kammalta ziyaara haggí narža tani fi tiraabulis (25.21)

<I> gaadiin ween fi benghaazi

<M> fi l bangaazi, wallahi ana nisiit ar raf da, laakin gaidiin fi šaabiyaaat ke muš baʔiid min mataar

<L> šaabiyaaat lo kost (25.34)

<M> aiwa, laakin fi suriya ana saakin fi een al kirš, fi mandaka wahid usuma en al kirš, jamb al fundug wahid usuma, bagdaad, aa damas palas, wa baaden fi fi irak kamaan gaaid fi šaari ar rašiid, (26.07)

<I> indak ahal fi kotonu

<M> la la ma indí ahal fi kotonú, ma xidime indi amal hinaak gaad naxadim fi šarka libiyya, šarka da ma mudiir mudiir hana al šarika, min ahalna, min ahalna min libiya hu bas ja fakka šarika fi l kotonú, wa ana kamaan xadám maaum, wallahi šifta xidime ma yanfá wa baaden, ma muwažži tawaali fi tijaara tadaxxul siyaasa katiir fooga, da bas xalleeta (26.52)

<I> ma tidoora

<M> ma nadoora,

<I> inta gabul naadim siyaasa

<M> la la siyaasa, ma habbeet siyaasa me lakin, humma siyaasa hana liibiya, fi siyaasa, wa fi siyaasa, me lakin siyaasa al hu libiya bisawí, yitallifa, masalan, irassulu naas, yaktulu jamaa?a kanaabil sawwo be da, muš xumaam nafar da, bo šifta ke ma yanfa mayé xalleeta (27.17)

<I> hassa da mumkin tamši čaad

<M> aiwa hassa da nagdar namši čaad, namši kotonú, namši kamaruun, ana hur hassa ween kula nagdar namši,

<I> keef an naas hine fi l aliyans

<M> wallaahi fi l aliyans naas kweesiin, gaadiin naxadam maahum indina, maahiya fi l šahar, ikaffuuna (27.45)

<I> faransawiin kullu

<M> aiwa fransawiin, mudiir bas faransi, hu xadar amis maša togo, wa fi mudiir hana, wa mudiir waahid hu hu nažiiri, hu kula bikallim, gara fi l faransa, wa fi waahid taani, masalan ma mudiir naib al mudiir, hu min kamaruun, wa mudarrasiin talgá čadiyiin, talgá

naas hana hana zayiir, naas hana kongó, naas hana ivori kosta, wa naas hana kamaruun,
kulu gaadiin yaxadam hinaak, (28.26)

<I> nijiriin

<M> aiwa nižiriin katiriin yaju ašiya yaju iallamu faransa, yallamu luqa fransiya,
čaadiyiin axiriin yaju yallimu luqa ingiliziya, čaadiyiin axiriin yaju iallamu kanuuri,
(28.44)

<I> kanuuri

<M> aiwa kanuuri kulu fi, čaadiyiin axariin yaju yallimu hausa, čaadiyiin al ma yarfu
kalaam kanuuri, yaju illamu kanuuri fi naas al bidooru kanuuri yaju yiallamu, wallahi fi
al mudarrasiin yaju leena min jamiiya, min universiti hana Maiduguri, (29.08)

<I> gaʔad fi l xala

<M> wallahi ma tawwalit fi l xala, fi l baadiya ma tawwalit me lakin wakıt ana gaád fi
kamaruun, kibirta šiyya ke fi l baadiya fi baʔiid min aasima, lakin min marák min
kamaruun (29.36)

<I> ween

<M> min mayganga, mayganga bakaan al gaaid fooga da, ma aasima, baʔiid min
aasima, wallaahi hinaak luga fallaata, wa baya, wa baadeen nikallim hausa kulu šiyya, wa
arab kula šiyya, (29.51)

<I> magada keef

<L> al hayá masalan

<M> humma naas bagar, fi fallaata gaadiin fi l hille, human isawwu tijaara,

<I> bihertu

<M> la fallaata ma bihartu katiir, al bihartu katiir ille baya, (30.15)

<I> inta bas

<M> aiwa, la abuuya ma sareet be l bagar, me abuuya hu inda bagar katiir, inda bagar wa inda naas al gaaydiin isaaru foog al bagar, me lakin hu bisawwi tijaara, yamši aasima, yišiil al bagar min mayganga iwaddí fi yawuunde yibiia, min hinaak yibí al budá wa yijiiba, wa yamši fi suuk barra barra, masalan suuk waahid usuma gawiis, suuk waahid usuma usuma baibukun, fi huduud hana santral afrik, (30.49)

<I> yaa hassa

<M> wallaahi hassa yaamaat da, xallá inda dukaan hu bIgi šayyib wa hassa inda dukkan, wa gaad bakan waahid, aiwa ma gaaid biruk jaay jaay, (31.01)

<M> axawaat indi katiir, kullum mujawwaaziin, aiwa humma kullu biyarfu kalaam arab, talaata jawwazaat fi liibiya, wa arba jawwazaat fi kamaruun, waahide gaade fi garwa, waahide gaa?ide fi ngawndere, (31.22)

<I> al mujawwaza fi garwa be l arabi

<M> la la, bornu, me laakin wildó fi kamaruun, waade kamaan jawwazat fallaati, waade kamaan jawwazat hausa, kulluhum gaadiin fi kamaruun, waade fi garwa, waade fi ngawndere waade fi mayganga wa waade fi yawounde, (31.43)

<I> tuzuurhum

<M> wallaahi tawwal ana indi takriiban atinaašir sana ma zaaritim (31.49)

<I> sei, humma kula ma

<M> human yajuuní, jo leí talaata walla arba marraat jo leí hine, ana indi talatašir ašara sana ma mašeet kamaruun, ašaan tahhamooni be muškila, fi kamaruun, yoom al ana kunta fi libiya, fi jamaa?a, libiyiin, yiduuru yarassuluuhum yakassuru kubri hana garwa da, wa baaden, iyalaat al mášo, humma biarfuuní, gaadta maahum fi funduq fi liibiya,

baadeen wakit mášo fašalo fi l amal da, karaboohum taʔaboohum human gaalo fi waahit yiarfa kamaruun isma muktaar, gaadiin maʔú fi turaabulas hu bas addana tariik al jiina fooga, wa xalaas naadó abuuya kulu, karabó saʔaló fattašo ligiyú, ana ke wakit da mafiní fi libiya, xalaas be muškila da bas daharooní šiya ke ma mašeet ziyaara le axuwaaní fi kamaruun, (32.45)

<I> hassa tigdar

<M> hassa nagdar namši, nagdar hassa da min damukarasiya bIgi fi l kamaruun, badeen ma inda mašaakil axariin nagdar namši,

<I> axawaatak kula be awlaadhum

<M> aiwa be awlaadhum (33.09)

<I> humma kula bilkallamo kalaam al arab

<M> la, al jawwazaat, awlaadhum da ma yikallimu kalaam arab, awlaad da, ikallimu hausa,

<L> watiirak nawaddí giddaam šiya, a nawaddí, (33.40)

<M> al iyaal bikallimo luga l hausa, fallaata, me lakin ammahaatum bikallimu l arab, iyaal ma yasmo kalaam arab, finšan abuuhum ma ihajji lohumi kalaam arab, a humma ma gaadiin ma al arab, (33.57)

<I> wa fi liibiya ween gaadiin

<M> fi bangaazi, fi bangazi wa fi fi, fi kufura, masduutaat aiwa, ma indahum mašaakil, wa rižaalhum gaadiin yuxadimu, fi l gaadiin sawwaagiin, axariin gaadiin bisuugu al beet kubaar, yamšu sudaan wa yaju, wa axariin kamaan gaadiin yaxadimu fil šarka al hana banziin, al gaadiin barra šiya min tiraabilus, al axariin gaadiin bidarrisu inglis, (34.28)

<I> tidoor tugood ween

<M> aiwa, wallaahi ana fi l axiir, nidoora nágood fi čaad, kan yoom al aafe jaat kaamil al fi čaad da, nidoora nasaakin marra wahid fi čaad (34.51)

<I> fi njammeena

<M> fi njammeena, me lakin lissa baʔiid, aafe da kadar yaji fi čaad, yidoora battaan takriiban talaata, arba sana giddaam, da bas xallaaní hasa gaaʔid fi maiduguri da, naxadim šiya, baadeen namil ziyaara našiifa ammí fi kamaruun, wa narja taani marra, kan aafe nagabbil fi čaad, xalaas namši naskun marra waahid hinaak, (35.14)

<L> xalaas kammaltu, kammaltu al munaaqša,

<M> inta arabi, amriiki wa al ellamt al arab ween, amerika ana nariida katiir min yoom waahid ma mašcet fooga, siyaasa amriikiyya dawwarta fi l hurriya hana hana hana insaan wa badeen, hayá, wa naas al amerikaaniin ma unsuriin bilheen misil fransawiin, me lakin ma gaʔadta katiir maa amerikaaniin ma waalafthum katiir, maani aarifhum, (36.20)

<L> xasuusan maxaarina been, arabi wa kalaam fallaata, masalan insaan kam masalan ana gaare naʔallim da, kalaam fallaati wa kalaam arab, weenú weenú yakuun lei gaasi masalan

<M> tidoora tikallim kalaam fallaata walla kalaam arab,

<L> masalan maani aarif arab wa daayir naallim kalaam arab aw kalaam fallaati, weenú weenú yakuun lei gaasiye, (36.55)

<M> aa, fallaata yakuun leek šiya gaasi, fi fikirí ana da našiifa fallaata ikuun leek šiya gaasiye,

<L> di maalá

<M> wallahi šan taʔarfa da fi luga l fallaata da, ma inda kilimaat axariin ma, ma ma talgoohum fi luga l fallaata, masalan kilmaat kan muwažžiye le xumaam hana siyaasa,

masalan kilmaat kan muwažžiye le xumam hana elečtroniik dool hana dawa dool,
xumaam ze da ma talgá fi luga l fallaata (37.27)

<L> a?a taani hu

<M> lala ma bidissu, induhum luga haghum xaass ke,

<L> kalmaat al hadiis masalan (37.37)

<M> aiwa, kan kilme mafi da, idissu inglis, inglis šiya ke masalan, biskileet da, bo be
fallaata inaadú baskor, baskor da ma šifta luga ingliziyya, bon be luga fallaata da ma
talgá, misel, misil kisin, be fallaata inaadú kisin, unaasti kisin, daxal fi l kisin, šifta kišin
da ma luga englizi, unaasti kisin, masalan daxal, (38.14)

<L> unaasti kisin,

<M> unaasti kišin

<L> aduxul al kišin misil da,

<I> fi kamaruun bidissu kalaam ingliizi

<M> aa šweya šweya, me lakin ma katiir, (38.35)

<L> masalan insaani hu arabi ze abuuk, axad fallaati, zey ammak, iyaalaat da bilkallamu
šunu ,

<M> kalaam fallaata wa kalaam arab, me lakin aktarhum ikallimu kalaam fallaata, šan
ta?arfa fi mayganga katiiriin fallaata, badeen arab kula ma talgá katiir, wa fi masalan fi l
madrasa, yikallimu fransé, wa badeen kan jo fi girá hana qur?aan fi l beet ilkallimu
fallaata, wa ikallimu l arab ille kan jo le abuuhum fi beet, yimkin hu ikallim lohumi be
kalaam arab, (39.06)

<I> ankuun

<M> aiwa, abuuí ikallim kalaam fallaata, marra marra ikallim lohumi be kalaam arab,
ana ma arab da, ma allamt, allamta ma tawwal sei, wakit ana gaaʔid fi kamaruun da
maani naarfa kalaam arab adiil, arab fi čaad da bas, (39.28)

<I> inta tuktub

<M> la ma naktib kalaam arab, ma naktib ille kalaam bas, aahaa,

<L> weenú weenú allamta awwalan,

<M> ma gareet arab aʔa la la,

<L> weenú weenú allamta awwalan, min al waqit da, (39.46)

<M> fallaata min wildooni fallaata allamta awwal, wa hasa masilan oreetak hasa gibeel
nagdar nikallim arab ziyaada min fallaata, maala šan ana takriiban ašara sana ma mašēet
kamaruun, gaadiin fi ziyaara haggi wa badeen fi nižeria hine aktar ke nikallim arab,
nikallim fransé wa nikallim hausa ma nikallim fallaata, fallaata marra marra bas nikallim,
(40.06)

<I> fallaaata maahum gaaydiin hine

<M> gaadiin hine lakin ma indina tudaxxul maahum, indí rafiig waahid walla itineen bas
šiif,

<I> ma induhum klob

<M> klob hana fallaata mafi wa fallaata kullu aktarhum kullu ikallimu hausa,

<K > da sahi, kulluhum fi sokoto ikallamu be hausa,